

Memo

Aan:	Leden van de gemeenteraad
Cc:	André Putker
Van:	College van B&W
Datum:	19 september 2023
Kenmerk:	-
Onderwerp:	Kwijtschelding afvalstoffenheffing 2024

Inleiding

In september 2022 heeft de gemeenteraad het VANG-beleid vastgesteld. Hiermee willen we de hoeveelheid restafval in 2025 halveren en op deze manier bijdragen aan de circulaire economie. Een belangrijke maatregel uit het VANG-beleid is de invoering van een tarief voor restafval. In de nieuwe situatie betalen huishoudens met weinig restafval minder dan huishoudens met veel restafval. Het principe 'de vervuiler betaalt' is hiermee verder uitgewerkt. Op 20 juni 2023 stemde het College in met het voorstel om de afvaltarieven voor 2024 voor te leggen aan de gemeenteraad. De raadscommissie FL besprak het voorstel op 13 september j.l. Op 21 september a.s. ligt het voorstel voor aan de gemeenteraad. Het derde beslispunt van dit raadsvoorstel betreft de kwijtschelding. Conform de input die is opgehaald tijdens de Raadsavond van 6 april jl., heeft het College voorgesteld om (enkel) het vastrecht kwijt te schelden aan huishoudens die in aanmerking komen voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Zodoende geldt voor alle huishoudens dezelfde financiële prikkel om het afval zo goed mogelijk te scheiden.

Tijdens de behandeling in de commissie FL uitten verschillende fracties hun zorgen over de lastenverzwaring voor mensen met een minimuminkomen. Daarom is het College verzocht om op hoofdlijnen enkele alternatieven uit te werken, waarbij de financiële prikkel voor afvalscheiden blijft bestaan (dit betekent: niet kwijtschelden van het volledige aanbod aan restafval). Dit memo laat globaal zien wat de financiële gevolgen van alternatieven zijn.

Huidige situatie: kwijtschelding 2023

Huishoudens met een laag inkomen kunnen kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en rioolheffing aanvragen. Mensen hebben recht op kwijtschelding als hun netto inkomen op het minimum ligt en zij weinig spaargeld hebben en geen eigen woning met overwaarde. Op basis van hun jaarinkomen krijgen ongeveer 500 huishoudens automatisch een volledige kwijtschelding. Daarnaast ontvangen enkele tientallen tot honderd huishoudens een gedeeltelijke kwijtschelding, gebaseerd op hun inkomen en een jaarlijkse aanvraag. In 2023 is de kwijtschelding van de afvalstoffenheffing in totaal begroot op € 127.000,00.

Type huishouden		Hoogte volledige kwijtschelding afvalstoffenheffing 2023
Eenpersoons	kleine container	€ 180,00
	grote container	€ 283,80
	ondergronds	€ 180,00
Meerpersoon	kleine container	€ 240,00
	grote container	€ 343,80
	ondergronds	€ 240,00

Mogelijke varianten kwijtschelding 2024

Om de beweging in de financiële gevolgen duidelijk te maken, schetsen we hieronder op hoofdlijnen enkele varianten voor de kwijtschelding:

(1) **Enkel het basistarief.**

Dit is het voorstel zoals het College heeft gedaan in het raadsvoorstel dat op 21 september wordt besproken. Alleen het basistarief wordt kwijtgescholden; de ledigingen en het gebruik van de ondergrondse containers niet.

(2) **Zelfde bedrag als in 2023 (zonder indexering).**

Hierbij wordt exact hetzelfde bedrag als in 2023 kwijtgescholden. Dit is een vast bedrag, onafhankelijk van het aanbod restafval.

(3) **Het basistarief + een beperkt deel van het aanbod van restafval.**

Hierbij wordt naast het basistarief ook een vast aantal ledigingen en een vast aantal keren gebruik van de ondergrondse containers kwijtgescholden. Voor meerpersoonshuishoudens is gerekend met het dubbele aantal ledigingen/gebruik t.o.v. eenpersoonshuishoudens.

(4) **Het basistarief + € 42,50 voor het aanbod van restafval.**

Hierbij wordt naast het basistarief ook een vast bedrag van € 42,50 voor de ledigingen en inworpen van restafval kwijtgescholden. Dit bedrag voor restafval is niet afhankelijk van het werkelijk aanbod. Het kwijt te schelden bedrag voor restafval komt overeen met 5 ledigingen van de kleine grijze container (á € 8,50 per keer), bijna 3 ledigingen van de grote grijze container (á € 14,75 per keer) en 17 keer gebruik van de ondergrondse container (á € 2,50 per keer). Op basis van (gevalideerde) cijfers van andere gemeenten die al een tarief voor restafval hebben ingevoerd, is de verwachting dat dit aanbod van restafval voor alle huishoudens haalbaar is.

Type huishouden		VARIANTEN KWIJTSCHELDING			
		(1) Enkel basistarief	(2) Zelfde bedrag als in 2023	(3) Basistarief + deel aanbod restafval	(4) Basistarief + vast bedrag restafval
Eenpersoon	kleine container	€ 170,40	<i>meer dan 1x legen tarief '24</i> € 180,00	<i>2x legen</i> € 187,40	€ 212,90
	grote container	€ 170,40	<i>meer dan 7x legen tarief '24</i> € 283,80	<i>2x legen</i> € 199,90	€ 212,90
	ondergronds	€ 170,40	<i>bijna 4x gebruik tarief '24</i> € 180,00	<i>6x gebruik</i> € 185,40	€ 212,90
Meerpersoon	kleine container	€ 220,80	<i>meer dan 2x legen tarief '24</i> € 240,00	<i>4x legen</i> € 254,80	€ 263,30
	grote container	€ 220,80	<i>meer dan 8x legen tarief '24</i> € 343,80	<i>4x legen</i> € 279,80	€ 263,30
	ondergronds	€ 220,80	<i>bijna 8x gebruik tarief '24</i> € 240,00	<i>12x gebruik</i> € 250,80	€ 263,30
Meerkosten 'kwijtschelding' Afvalbegroting 2024 (indicatief)		n.v.t.	€ 20.000	€ 25.000	€ 20.000

Gevolgen Afvalbegroting 2024

De kosten voor de kwijschelding zijn verdisconteerd in de afvaltarieven. In de Afvalbegroting is gerekend met het raadsvoorstel (variant 1: enkel basistarief kwijschelden). Het wijzigen van de post 'kwijschelding' heeft gevolgen voor de afvalstoffenheffing en daarmee ook voor de woonlasten. Per variant staat een indicatie van de meerkosten in de onderste rij van de tabel.

Het begrote bedrag aan kwijschelding is in 2024 verhoogd ten opzichte van 2023: van € 127.000,- in 2023 naar € 180.000,- in 2024. Dit bedrag is gebaseerd op de werkelijke kwijschelding over het jaar 2022 en verhoogd met een verwachte toename in aanvragen voor kwijschelding. Op voorhand is niet aan te geven of en in hoeverre de post 'kwijschelding' financiële ruimte biedt; dit is immers afhankelijk van de werkelijk verleende kwijschelding.

Personele gevolgen

De uitvoering van variant 3 (basisbedrag plus een deel van de ledigingen kwijschelden) heeft gevolgen voor de personele inzet van Team Belastingen. Er is namelijk een extra (handmatige) controle nodig van het aantal ledigingen/inworpen van alle huishoudens die in aanmerking komen voor kwijschelding.

Samenvatting

Als alternatief op het voorstel van het College aan de gemeenteraad zijn in deze memo enkele alternatieven uitgewerkt voor de kwijschelding van de afvalstoffenheffing. In het raadsvoorstel heeft het College variant 1 (enkel het basistarief kwijschelden) geadviseerd op basis van de input van de Raadsavond van 6 april en met het oog op het behouden van dezelfde financiële prikkel voor afvalscheiding voor alle huishoudens.

In de Afvalbegroting 2024 is gerekend met de voorgestelde variant. Een keuze voor een andere variant voor de kwijschelding heeft gevolgen voor de afvalstoffenheffing en verhoogt de woonlasten.